

IQTISODIYOT & TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, texnologik, ilmiy, ommabop jurnal

2026-YIL

IYUN/6-SON, II-QISM

ISSN: 2992-8982

<https://yashil-iqtisodiyot-taraqqiyot.uz/>

IQTISODIYOT & TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, texnologik, ilmiy, ommabop jurnal

Bosh muharrir:

Sharipov Kongiratbay Avezimbetovich

Elektron nashr. 2026-yil, iyun.

Bosh muharrir o'rinbosari:

Karimov Norboy G'aniyevich

Muharrir:

Qurbonov Sherzod Ismatillayevich

Tahrir hay'ati:

Salimov Oqil Umrzoqovich, O'zbekiston Fanlar akademiyasi akademigi
Abduraxmanov Kalandar Xodjayevich, O'zbekiston Fanlar akademiyasi akademigi
Sharipov Kongiratbay Avezimbetovich, texnika fanlari doktori (DSc), professor
Rae Kvon Chung, Janubiy Koreya, TDIU faxriy professori, "Nobel" mukofoti laureati
Osman Mesten, Turkiya parlamenti a'zosi, Turkiya – O'zbekiston do'stlik jamiyati rahbari
Axmedov Durbek Kudratillayevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Axmedov Sayfullo Normatovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Abduraxmanova Gulnora Kalandarovna, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Kalonov Muxiddin Baxritdinovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Siddiqova Sadoqat G'afforovna, pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
Xudoyqulov Sadirdin Karimovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Maxmudov Nosir, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Yuldashev Mutallib Ibragimovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Samadov Asqarjon Nishonovich, iqtisodiyot fanlari nomzodi, professor
Slizovskiy Dimitriy Yegorovich, texnika fanlari doktori (DSc), professor
Mustafakulov Sherzod Igamberdiyevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Axmedov Ikrom Akramovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Eshtayev Alisher Abdug'aniyevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Xajiyev Baxtiyor Dushaboyevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Hakimov Nazar Hakimovich, falsafa fanlari doktori (DSc), professor
Musayeva Shoirazimovna, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), professor
Ali Konak (Ali Ko'nak), iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor (Turkiya)
Cham Tat Huei, falsafa fanlari doktori (PhD), professor (Malayziya)
Foziljonov Ibrohimjon Sotvoldix'ja o'g'li, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dots.
Faxridinov Zafarjon Faxridin o'g'li, O'zb. Res. Bosh prokuraturasi HIJQKD boshqarma boshlig'i
Utayev Uktam Choriyevich, Anijon viloyati prokurorining o'rinbosari
Ochilov Farkhod, O'zb. Res. Bosh prokuraturasi IJQK Departamentining Namangan viloyati boshqarmasi boshlig'i
Buzrukxonov Sarvarxon Munavvarxonovich, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent
Axmedov Javohir Jamolovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
Toxirov Jaloliddin Ochil o'g'li, texnika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), katta o'qituvchi
Bobobekov Ergash Abdumalikovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), v.b. dots.
Djudi Smetana, pedagogika fanlari nomzodi, dotsent (AQSH)
Krissi Lyuis, pedagogika fanlari nomzodi, dotsent (AQSH)
Glazova Marina Viktorovna, Iqtisodiyot fanlari doktori (Moskva)
Nosirova Nargiza Jamoliddin qizi, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Sevil Piriyeva Karaman, falsafa fanlari doktori (PhD) (Turkiya)
Mirzaliyev Sanjar Makhamatjon o'g'li, TDIU ITI departamenti rahbari
Ochilov Bobur Baxtiyor o'g'li, TDIU katta o'qituvchisi
Golisheva Yelena Vyacheslavovna, Iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent.
Abdukarimova Dinara Rustamxonovna, bank-moliya akademiyasi professori, DSc., professor.
Ikramov Murod Akramovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Nazarova Ra'no Rustamovna, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor

IQTISODIYOT & TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, texnologik, ilmiy, ommabop jurnal

Editorial board:

Salimov Okil Umrzokovich, Academician of the Academy of Sciences of Uzbekistan
Abdurakhmanov Kalandar Khodjavevich, Academician of the Academy of Sciences of Uzbekistan
Sharipov Kongiratbay Avezimbetovich, Doctor of Technical Sciences (DSc), Professor
Rae Kwon Chung, South Korea, Honorary Professor at TSUE, Nobel Prize Laureate
Osman Mesten, Member of the Turkish Parliament, Head of the Turkey–Uzbekistan Friendship Society
Akhmedov Durbek Kudratillayevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Akhmedov Sayfullo Normatovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Abdurakhmanova Gulnora Kalandarovna, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Kalonov Mukhiddin Bakhridinovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Siddikova Sadokat Gafforovna, Doctor of Philosophy (PhD) in Pedagogical Sciences
Khudoykulov Sadirdin Karimovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Makhmudov Nosir, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Yuldashev Mutallib Ibragimovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Samadov Askarjon Nishonovich, Candidate of Economic Sciences, Professor
Slizovskiy Dmitriy Yegorovich, Doctor of Technical Sciences (DSc), Professor
Mustafakulov Sherzod Igamberdiyevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Akhmedov Ikrom Akramovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Eshtayev Alisher Abduganiyevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Khajiyev Bakhtiyor Dushaboyevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Khakimov Nazar Khakimovich, Doctor of Philosophy (DSc), Professor
Musayeva Shoira Azimovna, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences, Professor
Ali Konak, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor (Turkey)
Cham Tat Huei, Doctor of Philosophy (PhD), Professor (Malaysia)
Foziljonov Ibrokhimjon Sotvoldikhoja ugli, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences, Associate Professor
Fakhriddinov Zafarjon Fakhriddin ogli, Head of the DCEC under the Prosecutor General's Office of the Rep. of Uzb.
Utayev Uktam Choriyevich, Deputy Prosecutor of Anijan Region
Ochilov Farkhod, Head of the Namangan Regional Department of the Department of Internal Affairs of Rep. of Uzb.
Buzrukkhonov Sarvarkhon Munavvarkhonovich, Candidate of Economic Sciences, Associate Professor
Akhmedov Javokhir Jamolovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences
Tokhirov Jaloliddin Ochil ugli, Doctor of Philosophy (PhD) in Technical Sciences, Senior Lecturer
Bobobekov Ergash Abdumalikovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences, Acting Associate Professor
Judi Smetana, Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor (USA)
Chrissy Lewis, Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor (USA)
Glazova Marina Victorovna, Doctor of Sciences in Economics (Moscow)
Nosirova Nargiza Jamoliddin kizi, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences, Associate Professor
Sevil Piriyeva Karaman, Doctor of Philosophy (PhD) (Turkey)
Mirzaliyev Sanjar Makhamatjon ugli, Head of the Department of Scientific Research and Innovations, TSUE
Ochilov Bobur Bakhtiyor ugli, Senior lecturer at TSUI
Golisheva Yelena Vyacheslavovna, Candidate of Economic Sciences, Associate Professor.
Abdukarimova Dinara Rustamkhanovna, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Ikramov Murod Akramovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Nazarova Ra'no Rustamovna, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor

Ekspertlar kengashi:

Berkinov Bazarbay, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Po'latov Baxtiyor Alimovich, texnika fanlari doktori (DSc), professor
Aliyev Bekdavlat Aliyevich, falsafa fanlari doktori (DSc), professor
Isakov Janabay Yakubbayevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Xalikov Suyun Ravshanovich, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent
Rustamov Ilhomiddin, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent
Hakimov Ziyodulla Ahmadovich, iqtisodiyot fanlari doktori, dotsent
Kamilova Iroda Xusniddinovna, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
G'afurov Doniyor Orifovich, pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
Fayziyev Oybek Raximovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Tuxtabayev Jamshid Sharafetdinovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Xamidova Faridaxon Abdulkarim qizi, iqtisodiyot fanlari doktori, dotsent
Yaxshiboyeva Laylo Abdisattorovna, katta o'qituvchi
Babayeva Zuhra Yuldashevna, mustaqil tadqiqotchi
Komilova Nilufar Karshiboyevna, Geografiya fanlari doktori, professori
Umirzoqov Ja'sur Artiqboy o'g'li, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), dotsent
Zebo Kuldasheva, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), dotsent

Board of Experts:

Berkinov Bazarbay, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Pulatov Bakhtiyor Alimovich, Doctor of Technical Sciences (DSc), Professor
Aliyev Bekdavlat Aliyevich, Doctor of Philosophy (DSc), Professor
Isakov Janabay Yakubbayevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Khalikov Suyun Ravshanovich, Candidate of Economic Sciences, Associate Professor
Rustamov Ilhomiddin, Candidate of Economic Sciences, Associate Professor
Khakimov Ziyodulla Akhmadovich, Doctor of Economic Sciences, Associate Professor
Kamilova Iroda Xusniddinovna, Doctor of Philosophy (PhD) in Economics
Gafurov Doniyor Orifovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Pedagogy
Fayziyev Oybek Raximovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Economics, Associate Professor
Tukhtabayev Jamshid Sharafetdinovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Economics, Associate Professor
Khamidova Faridaxon Abdulkarimovna, Doctor of Economic Sciences, Associate Professor
Yakhshiboyeva Laylo Abdisattorovna, Senior Lecturer
Babayeva Zuhra Yuldashevna, Independent Researcher
Komilova Nilufar Karshiboyevna, Doctor of Geographical Sciences, Professor
Umirzokov Jasur Artiqboy ugli, Doctor of Economic Sciences (DSc), Associate Professor
Zebo Kuldasheva, Doctor of Economic Sciences (DSc), Associate Professor

- 08.00.01 Iqtisodiyot nazariyasi
- 08.00.02 Makroiqtisodiyot
- 08.00.03 Sanoat iqtisodiyoti
- 08.00.04 Qishloq xo'jaligi iqtisodiyoti
- 08.00.05 Xizmat ko'rsatish tarmoqlari iqtisodiyoti
- 08.00.06 Ekonometrika va statistika
- 08.00.07 Moliya, pul muomalasi va kredit
- 08.00.08 Buxgalteriya hisobi, iqtisodiy tahlil va audit
- 08.00.09 Jahon iqtisodiyoti
- 08.00.10 Demografiya. Mehnat iqtisodiyoti
- 08.00.11 Marketing
- 08.00.12 Mintaqaviy iqtisodiyot
- 08.00.13 Menejment
- 08.00.14 Iqtisodiyotda axborot tizimlari va texnologiyalari
- 08.00.15 Tadbirkorlik va kichik biznes iqtisodiyoti
- 08.00.16 Raqamli iqtisodiyot va xalqaro raqamli integratsiya
- 08.00.17 Turizm va mehmonxona faoliyati

Muassis: "Ma'rifat-print-media" MChJ

Hamkorlarimiz: Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti,
O'zbekiston Respublikasi Bosh prokuraturasi huzuridagi Iqtisodiy
jinoyatlarga qarshi kurashish departamenti

Jurnalning ilmiyligi:

“Yashil” iqtisodiyot va
taraqqiyot” jurnali

O'zbekiston Respublikasi
Oliy ta'lim, fan va innovatsiyalar
vazirligi huzuridagi Oliy
attestatsiya komissiyasi
rayosatining
2023-yil 1-apreldagi
336/3-sonli qarori bilan
ro'yxatdan o'tkazilgan.

MUNDARIJA

METAVERS TURIZMI: VIRTUAL DUNYODAGI SAYOHATNING IQTISODIY, HUQUQIY VA IJTIMOIIY NATIJALARI	12
Urazov Jamshidjon Sa'dullayevich	
Eshimova Sevinch Baxtiyor qizi	
RAQAMLI TRANSFORMATSIYA SHAROITIDA SUN'YIY INTELLEKT VA PLATFORMA EKOTIZIMLARINING KORXONA INNOVATSIYALARIDAGI O'RNI	16
Izzatullayeva Madinabonu Yolqin qizi	
METHODOLOGY FOR ASSESSING THE ECONOMIC DAMAGE OF ECOLOGICAL HAZARDS IN URBAN AREAS: CONCEPTUAL SHORTCOMINGS OF NON-MARKET VALUATION METHODS AND THE INTEGRAL DAMAGE FUNCTION APPROACH	20
Abbos Saydullaev	
Iqboloy Choriyorova	
O'ZBEKISTONDA EKOLOGIK BARQARORLIKNI TA'MINLASHDA RAQAMLI IQTISODIYOT IMKONIYATLARI	31
Ibragimova Rayxon Tojibayevna	
OZIQ-OVQAT SANOATIDA "ZAYLANMA IQTISODIYOT (CIRCULAR ECONOMY)" MODELINI RIVOJLANTIRISH ISTIQBOLLARI	36
Elnoraxon Muminova Abdulkarimovna	
Sarvinov Mamatojievna Dilshodjon qizi	
TRANSPORT KORIDORLARINI BOSHQARISHDA LOGISTIKA MENEJMENTINING SAMARADORLIGINI OSHIRISH YO'LLARI	42
Umarova Dilfuza Rahmatulla qizi	
ОЦЕНКА ТЕКУЩЕГО СОСТОЯНИЯ И ПЕРСПЕКТИВ ЦИФРОВИЗАЦИИ МИСЕ-СЕКТОРА В УЗБЕКИСТАНЕ	47
Narzulloeva Fariza Akmalевна	
ECONOMETRIC MODELING OF THE DYNAMICS OF RETAIL TRADE TURNOVER UNDER THE INFLUENCE OF REAL HOUSEHOLD INCOME USING A LOGARITHMIC FUNCTION	53
Gaybullayev Sarvar Uktam ugli	
MILLIY IQTISODIYOTNI RIVOJLANTIRISHDA XORIJIY INVESTITSIYALARNI JALB ETISHNING MAZMUN-MOHİYATI VA NAZARIY ASOSLARI	59
Mizamova Umida Jamoliddin qizi	
SPORT TAKOMILLASHUVI BOSQICHIDAGI FUTBOLCHILARNING MUSOBAQA FAOLIYATIDA INNOVATSION VOSITALARNING O'RNI	64
Mamatramov Anvar Chorshanbiyevich	
MAKTABGACHA YOSHDAGI BOLALARGA CHET TILINI VIZUAL MATERIALLAR VOSITASIDA O'RGATISHNI TAKOMILLASHTIRISH	72
Olimova Shahlo Bahodir qizi	
Inomova Mahliyo Yusuf qizi	
TIJORAT BANKLARIDA ICHKI VA TASHQI AUDITNING NAZARIY ASOSLARI	76
Toshimov Azizbek Hakimovich	
Quvondiqov Shohboz Normamat o'g'li	
XUSUSIYLASHTIRISH JARAYONLARINING IQTISODIY SAMARADORLIKKA TA'SIRI	81
Musurmonqulov Muhammad Ural o'g'li	
TEMIR YO'L ISHLAB CHIQRISH KORXONALARINI RIVOJLANTIRISHNING TASHKILIY MEXANIZMI	86
Baymatov Atxam Axmadaliyevich	

MENEJMENT NAZARIYASINING SHAKLLANISHI VA BOSHQARUV SAMARADORLIGINI TA'MINLASHDAGI ROLI.....	92
Saidova Xilolaxon Rashidjon qizi OPPORTUNITIES FOR USING MARKETING STRATEGIES TO ENSURE THE SUSTAINABLE DEVELOPMENT OF HOTEL ENTERPRISES IN UZBEKISTAN	97
Sardor Kuvandikov ЭФФЕКТИВНОСТЬ СОЦИАЛЬНЫХ ПРОГРАММ: СРАВНИТЕЛЬНЫЙ АНАЛИЗ	106
Абдуллаева Зульфия Иззатовна NAMANGAN VILOYATINING HUDUDIYIQTISODIY TUZILMASI VA SHAHARLAR TIZIMINING SHAKLLANISH XUSUSIYATLARI.....	113
Ahmadjanov Ilyosbek Ilhomjon o'g'li JISMONIY SHAXSLAR DAROMADLARINI SOLIQQA TORTISH MEXANIZMI VA XALQARO TAJRIBALAR QIYOSIY TAHLILI	117
G'afforov Kamronbek "O'ZBEKISTON TEMIR YO'LLARI" AJNING SINGULYAR VA BARQARORLIK KO'RSATKICHLARI TAHLILI	123
Bobojonova Zarnigor Shokirovna MINTAQAVIY IQTISODIY JARAYONLARNI BAHOLASHDA DSGE MODELINING QASHQADARYO SHAROITIGA MOSLASHTIRILGAN TAHLILYI KOMPONENTLARI.....	132
Muxitdinov Xudayar Suyunovich Quvatova Gulzoda Faxriddin qizi O'ZBEKISTONDA TIBBIY TURIZM VA TIBBIY XIZMATLAR TIZIMINING MAZMUNI	137
Ergasheva Iroda Ibrohim qizi FOYDA SOLIG'INING BANKLAR MOLIYAVIY HOLATIGA TA'SIRINI BAHOLASH	141
Maxmudov Omon To'xtayevich RAQAMLI INFRATUZILMA TUSHUNCHASI, TARKIBI VA IQTISODIY MAZMUNI.....	147
Pardayev Orifjon Charshamiyevich O'ZBEKISTON RESPUBLIKASIDA MAKTABGACHA TA'LIM TASHKILOTLARI FAOLIYATINI MOLIYALASHTIRISHDA XORIJIY DAVLATLAR TAJRIBALARIDAN FOYDALANISH ISTIQBOLLARI.....	152
Omonova Zarina Xudoymurodovna RAQAMLI IQTISODIYOT SHAROITIDA BUXGALTERIYA HISOBINING RIVOJLANISH TENDENSIYALARI (Shartli "suv ta'minot servis" AJ misolida).....	160
Doniyorova M. KICHIK BIZNES VA XUSUSIY TADBIRKORLIK KORXONALARI RIVOJLANISHINI EKONOMETRIK MODELLASHTIRISH.....	164
Komilova Shaxnoza Komiljon qizi SUN'IY INTELLEKT ASOSIDA INSON RESURSLARINI BOSHQARISHDA XODIMNING QIYMAT YARATISH DARAJASINI BAHOLASHNING INTEGRALLASHGAN MODEL (EVC1)	169
Xaydarova Malika Shokirjon qizi ГОСУДАРСТВЕННАЯ ЭКОЛОГИЧЕСКАЯ ПОЛИТИКА УЗБЕКИСТАНА И МЕХАНИЗМ ЕЁ РЕАЛИЗАЦИИ	174
Нодира Илхамовна Саидахмедова Жамолiddин Ярашевич Нуриллаев THE RELATIONSHIP BETWEEN FRUGALITY AND INNOVATION: A THEORETICAL AND METHODOLOGICAL PERSPECTIVES.....	181
Allaberganov Zakir Gaibovich Alimova Guzal Abdukhakimovna BARQAROR RIVOJLANISH SHAROITIDA TARMOQLARARO INTEGRATSIYANING INSTITUTSIONAL MODEL.....	188
Muftaydinov Mansur Kiyomidinovich	

AHOLINI IJTIMOYIY HIMOYALASH TIZIMINI BOSHQARISHNING KONSEPTUAL ASOSLARI.....	196
Xamroyev Anvar Ashurovich	
QISHLOQ XO'JALIGI MAHSULOTLARINI QAYTI ISHLAYDIGAN BIZNES SUBYEKTLARIDA MEHNAT UNUMDORLIGINI OSHIRISH	202
Ismaylov Kuvatbay Sarsenbayevich	
IQTISODIYOT TARMOQLARINI QO'LLAB-QUVVATLASHDA FISKAL INSTRUMENTLARNING NAZARIY-IQTISODIY ASOSLARI	206
Mardonov Kamoliddin Karamiddinovich	
QISHLOQ XO'JALIGI KORXONALARIDA ISHLAB CHIQRISH XARAJATLARI VA ULARNI BOSHQARISH	212
Hamroyeva Feruza Azizjon qizi	
BARQAROR RIVOJLANISHNI TA'MINLASHDA TARMOQLARARO INTEGRATSIYANING INSTITUTSIONAL MODELINI TAKOMILLASHTIRISH YO'NALISHLARI	217
Muftaydinov Mansur Kiyomidinovich	
RISKLARNI BOSHQARISH TIZIMINING IQTISODIY MAZMUNI VA ZAMONAVIY YONDASHUVLARI.....	226
Sirojev Nurbek G'ulomiddin o'g'li	
EKOLOGIK GLOBALLASHUV SHAROITIDA SOG'LOM TURMUSH TARZINI TAKOMILLASHTIRISH ZARURATI.....	231
Nurmatov Samandar G'ayratovich	
TURIZM INFRATUZILMASINI RIVOJLANTIRISHDA TO'G'RIDAN-TO'G'RI XORIJIY INVESTITSİYALAR (FDI)NING ROLI VA UNI RAG'BATLANTIRISH OMILLARI	238
Bau Long	
ПРОМЫШЛЕННЫЙ КОМПЛЕКС РЕГИОНА КАК ОБЪЕКТ ОБЕСПЕЧЕНИЯ ЭКОНОМИЧЕСКОЙ БЕЗОПАСНОСТИ	244
Axrarova Shodiyxon Ja'farxon kizi	
PUL OQIMLARI AUDITINI TAKOMILLASHTIRISHNING KOMPLEKS USLUBIYATI	247
Djurayev Davlat Djonibekovich	
TIJORAT BANKLARIDA KREDITLASH JARAYONLARINI TAKOMILLASHTIRISH VA MOLIYALASHTIRISHNING ZAMONAVIY AMALIYOTDAGI HOLATI TAHLILI	250
Raxmanova Laylo Baxodirovna	
SOLIQ QARZDORLIGINI HISOBLASH VA UNDIRISHNI TAKOMILLASHTIRISH ORQALI IQTISODIY SUBYEKTLAR MOLIYAVIY BARQARORLIGINI TA'MINLASH	256
Payziyev Hamid Orziqulovich	
PUL-KREDIT SIYOSATI INSTRUMENTLARIDAN FOYDALANISH AMALIYOTINI TAKOMILLASHTIRISH	260
A.A. Ismailov	
O'ZBEKISTONDA ELEKTRON TO'LOV TIZIMLARINING RIVOJLANISHI VA ULARNING ISTE'MOLCHILAR XULQ-ATVORIGA TA'SIRI	266
Elmurodov Shohzod Shavkatovich	
DAVLATNING BUDJET SIYOSATI — MILLIY IQTISODIYOTNI TARTIBGA SOLISHNING ASOSIY INSTRUMENTI SIFATIDA.....	272
A.A. Ismailov	
ETNOGRAFIK RESURSLARDAN FOYDALANISHNING STRATEGIK BOSHQARUV TAMOYILLARI ASOSIDA TURIZM SAMARADORLIGINI OSHIRISH	278
Axmedov Ikrom Akramovich	
O'ZBEKISTON TASHKILOTLARIDA UCHRAYDIGAN BOSHQARUV MUAMMOLARI VA ULARNI BARTARAF ETISH STRATEGIYALARI	285
Abiyev Jahongir Ne'matovich	
XIZMATLAR SOHASIDA INNOVATSION FAOLIYATNING NAZARIY MODEL VA ILMIY YONDASHUVLARI.....	290
Abikayumov Bekzod Turdiniyozovich	

O'ZBEKISTONDA KIMYO SANOATI KORXONALARINING RAQAMLI SALOHİYATINI BAHOLASH: RSI INDEKSI ASOSIDA ILMIY TAHLIL.....	294
Odinayev Nuriddin Ramozon o'g'li	
O'ZBEKISTONDA ISLOMIY QIMMATLI QOG'OZLARNI RIVOJLANTIRISH ISTIQBOLLARI.....	300
Hakimov Ikrom Izzatillo o'g'li	
QISHLOQ XO'JALIGI KORXONALARIDA QO'SHILGAN QIYMAT SOLIG'I BO'YICHA STRATEGIK ISLOHOTLARNING AHAMIYATI.....	305
Amanov Akram Mirzayevich	
FOND BOZORI INSTRUMENTLARI ORQALI INVESTITSION FAOLIYATNI MOLIYALASHTIRISH MEXANIZMLARINI TAKOMILLASHTIRISH YO'NALISHLARI.....	310
Vasiyev Alisher Samiyevich	
O'ZBEKISTONDA MAHSULOT SIFATINI BOSHQARISH JARAYONINI DAVLAT TOMONIDAN TARTIBGA SOLISHNING INSTITUTSIONAL ASOSLARI TAHLILI.....	316
Atakulov Askad Raimkulovich	
KORPORATIV BOSHQARUVDA LEADERSHIP 4.0 KONSEPSIYASINI JORIY ETISHNING NAZARIY VA AMALIY JIHATLARI.....	322
Ashurov Furkatjon Shuxratovich	
ОЦЕНКА ЭФФЕКТИВНОСТИ ВНЕДРЕНИЯ «ЗЕЛЕННЫХ» ТЕХНОЛОГИЙ В ЖИЛИЩНОМ СЕКТОРЕ УЗБЕКИСТАНА.....	326
Tojievа Dильфуза Бобомуратовна	
SAVDO KORXONALARINING RAQOBATBARDOSHLIGINI OSHIRISHDA IJTIMOYIY TARMOQLAR MARKETINGIDAN FOYDALANISH YO'LLARI.....	334
Baltabayev Hurrambek To'liqinovich	
METAVERS TURIZMI: VIRTUAL DUNYODAGI SAYOHATNING IQTISODIY, HUQUQIY VA IJTIMOYIY NATIJALARI.....	341
Urazov Jamshidjon Sa'dullayevich	
Eshimova Sevinch Baxtiyor qizi	
O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI IQTISODIYOTIDA SANOAT TARMOG'INING ROLINI STATISTIK O'RGANISH.....	354
To'rayeva Zilola Turg'unovna	
RAQAMLI TRANSFORMATSIYA DAVRIDA BANKLAR: BIZNES TAHLILI VA STRATEGIK USTUNLIK MEXANIZMLARI.....	361
Shanasirova Nodira Abdullayevna	
Ibragimova Iroda Rashid qizi	
To'lovov Erkinjon To'liqin o'g'li	
QQS, FOYDA VA DAROMAD SOLIG'I STAVKALARINING BARQARORLIGI.....	367
Aripova Aziza Alisherovna	
YER VA SUV RESURSLARIDAN FOYDALANISH SAMARADORLIGIGA TA'SIR ETUVCHI OMILLAR.....	372
Xudoyberdiyev Diyorbek Norqobil o'g'li	
O'ZBEKISTONDA RAQAMLI SIRKULYAR IQTISODIYOTNI RIVOJLANTIRISHNING INTEGRASION MODEL VA BAHOLASH INDIKATORLARI.....	378
Yuldashev Shuxrat Ganiyevich	

O‘ZBEKISTONDA RAQAMLI SIRKULAR IQTISODIYOTNI RIVOJLANTIRISHNING INTEGRASION MODEL VA BAHOLASH INDIKATORLARI

Yuldashev Shuxrat Ganiyevich

Mirzo Ulug‘bek nomidagi O‘zbekiston Milliy universiteti

“Iqtisodiyot nazariyasi” kafedrası professori, DSc

Email: sh.yuldashev64@gmail.com

Annotasiya: Maqolada raqamli texnologiyalar asosida sirkulyar iqtisodiyotni rivojlantirishning integratsion modeli va uni baholash indikatorlari taklif etilgan. DCEIM-UZ modeli orqali resurslar aylanishi, raqamli texnologiyalar va biznes modellarning o‘zaro bog‘liqligi asoslangan. CEI indeksi iqtisodiy, ekologik va raqamli ko‘rsatkichlarni kompleks baholash imkonini beradi. Taklif etilgan yondashuv O‘zbekistonda raqamli sirkulyar iqtisodiyotni rivojlantirishga xizmat qiladi.

Kalit so‘zlar: sirkulyar iqtisodiyot, raqamli texnologiyalar, DCEIM-UZ, CEI, raqamli platformalar, resurs samaradorligi, IoT, sun‘iy intellekt, qayta ishlash, barqaror rivojlanish.

Abstract: The article proposes an integration model for the development of a digital circular economy and a system of assessment indicators. The DCEIM-UZ model explains the interaction between resource circulation, digital technologies, and business models. The CEI index enables a comprehensive assessment of economic, environmental, and digital performance. The proposed approach supports the development of a digital circular economy in Uzbekistan.

Key words: circular economy, digital technologies, DCEIM-UZ, CEI, digital platforms, resource efficiency, IoT, artificial intelligence, recycling, sustainable development.

Аннотация: В статье предложены интеграционная модель развития цифровой циркулярной экономики и система индикаторов её оценки. На основе модели DCEIM-UZ обоснована взаимосвязь ресурсного обращения, цифровых технологий и бизнес-моделей. Индекс CEI позволяет комплексно оценивать экономические, экологические и цифровые показатели. Предлагаемый подход направлен на развитие цифровой циркулярной экономики в Узбекистане.

Ключевые слова: циркулярная экономика, цифровые технологии, DCEIM-UZ, CEI, цифровые платформы, эффективность ресурсов, IoT, искусственный интеллект, переработка, устойчивое развитие.

KIRISH

Jahon iqtisodiyotida resurslar tanqisligi, atrof-muhitning ifloslanishi va iqlim o‘zgarishi bilan bog‘liq muammolarning kuchayishi iqtisodiy rivojlanishning yangi modellarini shakllantirish zaruratini yuzaga keltirmoqda. An’anaviy chiziqli iqtisodiyot modeli («olish – ishlab chiqarish – iste’mol qilish – chiqindilarga aylantirish») resurslardan samarasiz foydalanish va chiqindilar hajmining ortishiga sabab bo‘lmoqda. Shu munosabat bilan resurslarni qayta aylanishga jalb qilishga asoslangan sirkulyar iqtisodiyot konsepsiyasi barqaror rivojlanishning muhim yo‘nalishlaridan biri sifatida e’tirof etilmoqda.

So‘nggi yillarda raqamli texnologiyalarning jadal rivojlanishi sirkulyar iqtisodiyotni amalga oshirish imkoniyatlarini sezilarli darajada kengaytirdi. IoT, sun‘iy intellekt, Big Data, Blockchain va raqamli platformalar resurslar harakatini monitoring qilish, ta‘minot zanjirlarini shaffoflashtirish hamda chiqindilarni boshqarish jarayonlarini optimallashtirish imkonini bermoqda. Natijada raqamli texnologiyalar va sirkulyar iqtisodiyotning o‘zaro integratsiyasi yangi iqtisodiy model — raqamli sirkulyar iqtisodiyotni shakllantirmoqda.

O'zbekistonda ham raqamli iqtisodiyot va yashil rivojlanish davlat siyosatining ustuvor yo'nalishlaridan biri hisoblanadi. Shu munosabat bilan mazkur tadqiqotning maqsadi raqamli sirkulyar iqtisodiyotni rivojlantirishning integratsion modeli (DCEIM-UZ) va uni baholashning kompleks indikatorlar tizimini takomillashtirishdan iborat.

MAVZUGA OID ADABIYOTLAR SHARHI

Sirkulyar iqtisodiyot konsepsiyasi so'nggi yillarda barqaror rivojlanishning muhim yo'nalishlaridan biri sifatida keng tadqiq etilmoqda. Ushbu konsepsiyaning nazariy asoslari resurslardan oqilona foydalanish, chiqindilar hajmini qisqartirish va mahsulotlarning hayotiy siklini uzaytirish g'oyalariga tayanadi. Kirxerr, Rayke va Xekkert tomonidan o'tkazilgan tadqiqotlarda sirkulyar iqtisodiyotga oid 114 ta ta'rif tahlil qilinib, uning asosiy maqsadi iqtisodiy rivojlanishni resurslar iste'molidan ajratish ekanligi ta'kidlangan [1].

Geissdoerfer va hammualliflar sirkulyar iqtisodiyotni barqaror rivojlanishning yangi paradigmasi sifatida baholab, uni iqtisodiy, ekologik va ijtimoiy samaradorlikni bir vaqtning o'zida ta'minlashga qaratilgan tizim sifatida talqin qiladi [2]. Ellen MacArthur Foundation tadqiqotlarida esa sirkulyar iqtisodiyot mahsulotlar, materiallar va resurslarning iqtisodiy tizimda mumkin qadar uzoq muddat saqlanishiga asoslangan yopiq sikllik model sifatida qaraladi [3; 4].

So'nggi yillarda raqamli texnologiyalarning rivojlanishi sirkulyar iqtisodiyot tadqiqotlarida yangi yo'nalishni shakllantirdi. OECD hisobotlarida IoT, Big Data, Blockchain va sun'iy intellekt texnologiyalari resurslar harakatini kuzatish, chiqindilarni boshqarish va ta'minot zanjirlarining shaffofligini ta'minlashning muhim vositalari sifatida baholangan [5; 6]. World Economic Forum tahlillarida raqamli transformatsiya sanoat tarmoqlarida resurs samaradorligini oshirish va chiqindilar hajmini kamaytirishning muhim omili ekanligi qayd etilgan [13].

Sirkulyar iqtisodiyotni baholash masalalari ham ilmiy adabiyotlarda keng yoritilgan. Yevropa Komissiyasi tomonidan ishlab chiqilgan Circular Economy Monitoring Framework resurs samaradorligi, chiqindilarni qayta ishlash va ikkilamchi resurslardan foydalanish ko'rsatkichlarini baholashga qaratilgan [8; 10]. Shu bilan birga, Kaplan va Norton tomonidan taklif etilgan Balanced Scorecard yondashuvi iqtisodiy, ekologik va institutsional ko'rsatkichlarni kompleks baholash imkonini berishi bilan ahamiyatli hisoblanadi [11].

Biroq mavjud tadqiqotlarni tahlil qilish shuni ko'rsatadiki, aksariyat ishlarda sirkulyar iqtisodiyot va raqamli texnologiyalar alohida o'rganilgan bo'lib, ularning integratsiyalashgan modeli hamda raqamli komponentni mustaqil baholovchi indikatorlar tizimi yetarli darajada ishlab chiqilmagan [7; 13].

Biroq mavjud tadqiqotlarni tahlil qilish shuni ko'rsatadiki, aksariyat ishlarda sirkulyar iqtisodiyot va raqamli texnologiyalar alohida o'rganilgan bo'lib, ularning integratsiyalashgan modeli hamda raqamli komponentni mustaqil baholovchi indikatorlar tizimi yetarli darajada ishlab chiqilmagan. Shu nuqtayi nazardan, mazkur tadqiqotda DCEIM-UZ integratsion modeli, DCR ko'rsatkichi va CEI indeksi taklif qilinib, raqamli sirkulyar iqtisodiyotni baholashning kompleks yondashuvi asoslanadi.

TADQIQOT METODOLOGIYASI

Mazkur tadqiqotda ma'lumotlar xalqaro tashkilotlar hisobotlari, ilmiy adabiyotlar, normativ-huquqiy hujjatlar hamda sirkulyar iqtisodiyot va raqamli texnologiyalar sohasiga oid ikkilamchi manbalardan yig'ildi. Olingan ma'lumotlar qiyosiy tahlil, tizimli yondashuv, sintez va umumlashtirish usullari orqali qayta ishlanib, raqamli sirkulyar iqtisodiyotni rivojlantirishning DCEIM-UZ modeli, DCR ko'rsatkichi va CEI integral indeksini shakllantirish hamda baholash uchun tahlil qilindi.

TAHLIL VA NATIJALAR

Raqamli texnologiyalarning jadal rivojlanishi sirkulyar iqtisodiyot tamoyillarini amaliy jihatdan joriy etish imkoniyatlarini kengaytirmoqda. IoT, sun'iy intellekt, Big Data, Blockchain va raqamli platformalar resurslar harakatini kuzatish, chiqindilarni boshqarish hamda qayta ishlash jarayonlarini muvofiqlashtirish imkonini bermogda [6; 13]. Natijada raqamli texnologiyalar sirkulyar iqtisodiyotning muhim drayverlaridan biriga aylanmogda.

Quyida keltirilgan 1-jadval ma'lumotlari raqamli texnologiyalar sirkulyar iqtisodiyotning barcha bosqichlarida ishtirok etishini ko'rsatadi [5; 6; 14; 15]. Shu munosabat bilan mazkur tadqiqot doirasida O'zbekiston sharoitiga moslashtirilgan DCEIM-UZ (Digital Circular Economy Integration Model for Uzbekistan) konseptual modeli taklif etildi (1-jadval).

1-jadval. Raqamli texnologiyalarning sirkulyar iqtisodiyotga ta'siri¹

Raqamli texnologiya	Qo'llanish sohasi	Sirkulyar iqtisodiyotga ta'siri	Natija
IoT	Resurslar monitoringi	Real vaqt rejimida nazorat	Resursni tejalishi
AI	Prognoz va tahlil	Chiqindilarni kamaytirish	Samaradorlikni oshishi
Big Data	Ma'lumotlarni tahlil qilish	Optimal qarorlar qabul qilish	Ishlab chiqarish samaradorligi
Blockchain	Ta'minot zanjiri	Shaffoflik va kuzatuvchanlik	Ishonch darajasining oshishi
Raqamli platformalar	Resurslar almashinuvi	Qayta foydalanishni kengaytirish	Resurs aylanishining oshishi

Taklif etilgan modelning maqsadi raqamli texnologiyalar, biznes subyektlari va davlat boshqaruvi o'rtasidagi o'zaro aloqalarni integratsiyalash orqali resurslar aylanishining yopiq sikl tizimini shakllantirishdan iborat.

Resurslar harakati quyidagi ketma-ketlik asosida amalga oshiriladi:

Resurslar → raqamli monitoring → qayta ishlash → qayta foydalanish → bozorga qayta chiqarish → resurslar aylanishi

Quyidagi 2-jadvaldan ko'rinib turibdiki, DCEIM-UZ modeli sirkulyar iqtisodiyotning texnologik, iqtisodiy va institutsional komponentlarini yagona tizimga birlashtiradi. Modelning asosiy afzalligi raqamli platformaning resurslar harakatini boshqaruvchi markaziy mexanizm sifatida qaralishi bilan izohlanadi (2-jadval).

2-jadval. DCEIM-UZ modelining funksional bloklari²

Blok	Tarkibiy elementlar	Asosiy funktsiya
Resurslar oqimi	Xom ashyo, mahsulot, chiqindilar	Yopiq siklni ta'minlash
Raqamli texnologiyalar	IoT, AI, Big Data, Blockchain	Monitoring va optimallashtirish
Biznes-modellar	PaaS (Mahsulotni xizmat sifatida taqdim etish modeli), Birgalikda foydalanish iqtisodiyoti, Qayta ishlash platformalari	Resurslardan samarali foydalanish
Institutsional muhit	Davlat siyosati, huquqiy baza, iqtisodiy rag'batlar	Tartibga solish
Natijalar	Samaradorlik, qayta ishlash, barqarorlik	Tizimning natijasi

Mazkur modelning samaradorligini baholash maqsadida tadqiqot doirasida raqamli sirkulyar iqtisodiyotning raqamli transformatsiya darajasini aniqlash imkonini beruvchi DCR (Digital Circular Development Rate) ko'rsatkichi taklif etildi.

$$DCR=0.4IoT+0.35AI+0.25DP \quad (1)$$

Bu yerda:

- **IoT** – resurslar monitoringi qamrovi;
- **AI** – intellektual boshqaruv va prognozlash darajasi;
- **DP** – raqamli platformalar qamrovi.

Ushbu ko'rsatkich raqamli infratuzilma va boshqaruv mexanizmlarining rivojlanganlik darajasini baholash imkonini beradi hamda sirkulyar iqtisodiyotning raqamli transformatsiya darajasini ifodalaydi [5; 13].

1 Muallif tomonidan tuzilgan.

2 Muallif tomonidan tuzilgan.

Sirkulyar iqtisodiyotni kompleks baholash maqsadida muallif tomonidan **CEI (Circular Economy Index)** integral indeksi taklif etildi [8; 10; 11].

$$CEI=0.4E_1+0.35E_2+0.25DCR \quad (2)$$

bu yerda:

- E_1 – iqtisodiy ko'rsatkichlar;
- E_2 – ekologik ko'rsatkichlar;
- **DCR** – raqamli sirkulyar rivojlanish darajasini baholash indeksi (3-jadval).

3-jadval. CEI indeksi tarkibi va baholash indikatori³

Indikator turi	Belgilanishi	Salmog'i	Asosiy ko'rsatkichlar
Iqtisodiy	E_1	0,40	Resurs samaradorligi, qayta ishlash xarajatlari, qo'shilgan qiymat
Ekologik	E_2	0,35	Chiqindilar hajmi, qayta ishlash darajasi, SO_2 emissiyalari
Raqamli	DCR	0,25	IoT qamrovi, AI darajasi, raqamli platformalar

Taklif etilgan indeks 0 dan 1 gacha bo'lgan intervalda baholanadi. Indeks qiymati yuqori bo'lgan hollarda sirkulyar iqtisodiyot tamoyillarining amalga oshirish darajasi yuqori deb baholanadi.

O'zbekiston sharoitida mazkur yondashuv alohida ahamiyatga ega. Mamlakatda chiqindilarni qayta ishlash darajasini oshirish, ikkilamchi resurslar bozorini shakllantirish hamda raqamli monitoring tizimlarini joriy etish bo'yicha keng ko'lamli ishlar amalga oshirilmoqda. Shu nuqtayi nazardan, DCEIM-UZ modeli va CEI indeksi raqamli sirkulyar iqtisodiyotni rivojlantirish jarayonlarini baholash, monitoring qilish va strategik qarorlar qabul qilish uchun muhim metodologik asos bo'lib xizmat qilishi mumkin.

XULOSA VA TAKLIFLAR

Tadqiqot natijalari raqamli texnologiyalar va sirkulyar iqtisodiyotning o'zaro integratsiyasi iqtisodiy resurslardan foydalanish samaradorligini oshirish, chiqindilar hajmini qisqartirish va ekologik barqarorlikni ta'minlashning muhim sharti hisoblanishini ko'rsatdi. Olib borilgan tahlillar asosida quyidagi xulosalar shakllantirildi:

Birinchiidan, sirkulyar iqtisodiyotning samarali rivojlanishi raqamli texnologiyalarni keng joriy etish bilan uzviy bog'liq bo'lib, IoT, sun'iy intellekt, Big Data, Blockchain va raqamli platformalar resurslar harakatini monitoring qilish hamda chiqindilarni boshqarish samaradorligini oshirish imkonini beradi.

Ikkinchiidan, raqamli texnologiyalar negizida shakllanayotgan Product-as-a-Service, Sharing Economy va Recycling Platforms kabi biznes-modellar resurslardan qayta foydalanish darajasini oshirish va iqtisodiyotda yopiq sikl tamoyillarini kengaytirishga xizmat qiladi.

Uchinchiidan, tadqiqot doirasida taklif etilgan DCEIM-UZ (Digital Circular Economy Integration Model for Uzbekistan) modeli raqamli texnologiyalar, resurslar aylanishi, biznes-modellar va institutsional muhit o'rtasidagi o'zaro bog'liqlikni yagona tizim sifatida aks ettirib, raqamli sirkulyar iqtisodiyotni rivojlantirishning konseptual asoslarini shakllantiradi.

To'rtinchiidan, raqamli sirkulyar iqtisodiyotni baholash maqsadida taklif etilgan DCR (Digital Circular Development Rate) ko'rsatkichi raqamli monitoring, intellektual boshqaruv va raqamli platformalar qamrovini kompleks baholash imkonini berib, sirkulyar iqtisodiyot jarayonlarining raqamli transformatsiya darajasini aniqlashga xizmat qiladi.

Beshinchiidan, iqtisodiy, ekologik va raqamli indikatorlarni birlashtirgan CEI (Circular Economy Index) integral indeksi sirkulyar iqtisodiyotni amalga oshirish darajasini kompleks baholash imkonini beradi. Indeksning muhim xususiyati raqamli komponentning mustaqil baholash bloki sifatida kiritilganligi hisoblanadi.

Oltinchiidan, taklif etilgan yondashuv O'zbekiston sharoitida chiqindilarni boshqarish, ikkilamchi resurslar bozorini rivojlantirish, raqamli monitoring tizimlarini joriy etish va sirkulyar biznes-modellarni rag'batlantirish jarayonlarini baholashda muhim metodologik asos bo'lib xizmat qilishi mumkin.

Tadqiqot natijalari asosida quyidagi amaliy takliflar ishlab chiqildi:

1. O'zbekistonda raqamli sirkulyar iqtisodiyotni rivojlantirish bo'yicha milliy strategiyani ishlab chiqish hamda unda raqamli platformalarni rivojlantirishning ustuvor yo'nalishlarini belgilash;

3 Muallif tomonidan ishlab chiqilgan.

2. Resurslar harakati va chiqindilar oqimini kuzatish maqsadida IoT texnologiyalari asosida milliy raqamli monitoring tizimini shakllantirish;
3. Sirkulyar iqtisodiyot sohasida faoliyat yurituvchi korxonalarda raqamli platformalarni joriy etish va ularni davlat tomonidan qo'llab-quvvatlash mexanizmlarini kengaytirish;
4. CEI indeksi asosida hududlar va iqtisodiyot tarmoqlari kesimida sirkulyar iqtisodiyotning rivojlanish darajasini muntazam baholash tizimini joriy etish;
5. Davlat organlari, biznes subyektlari va ilmiy-tadqiqot muassasalari o'rtasida ma'lumotlar almashinuvini ta'minlovchi yagona raqamli ekotizimni shakllantirish.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR RO'YXATI:

1. Kirchherr J., Reike D., Hekkert M. Conceptualizing the Circular Economy: An Analysis of 114 Definitions // Resources, Conservation and Recycling. – 2017. – Vol. 127. – P. 221–232.
2. Geissdoerfer M., Savaget P., Bocken N.M.P., Hultink E.J. The Circular Economy – A New Sustainability Paradigm? // Journal of Cleaner Production. – 2017. – Vol. 143. – P. 757–768.
3. Ellen MacArthur Foundation. Circularity Indicators: An Approach to Measuring Circularity. Methodology. – Cowes, UK: EMF, 2015. – 98 p.
4. Ellen MacArthur Foundation. Towards the Circular Economy. Economic and Business Rationale for an Accelerated Transition. – Cowes, UK, 2013. – Vol. 1. – 96 p.
5. OECD. Business Models for the Circular Economy: Opportunities and Challenges from a Policy Perspective. – Paris: OECD Publishing, 2019. – 222 p.
6. OECD. Waste Management and the Circular Economy in Selected OECD Countries. – Paris: OECD Publishing, 2019. – 184 p.
7. OECD. Monitoring Progress towards a Resource-Efficient and Circular Economy. – Paris: OECD Publishing, 2024. – 180 p.
8. European Commission. Communication on a Monitoring Framework for the Circular Economy. COM (2018) 29 Final. – Brussels, 2018. – 12 p.
9. European Commission. A New Circular Economy Action Plan for a Cleaner and More Competitive Europe. COM (2020) 98 Final. – Brussels, 2020. – 20 p.
10. European Commission. Circular Economy Monitoring Framework. – Brussels, 2023. – URL: European Commission Circular Economy Portal.
11. Kaplan R.S., Norton D.P. The Balanced Scorecard: Translating Strategy into Action. – Boston: Harvard Business School Press, 1996. – 322 p.
12. World Bank. What a Waste 2.0: A Global Snapshot of Solid Waste Management to 2050. – Washington, DC: World Bank, 2018. – 295 p.
13. World Economic Forum. Digital Transformation of Industries. – Geneva: WEF, 2022. – 156 p.
14. Bocken N.M.P., Short S.W., Rana P., Evans S. A Literature and Practice Review to Develop Sustainable Business Model Archetypes // Journal of Cleaner Production. – 2014. – Vol. 65. – P. 42–56.
15. Tukker A. Product Services for a Resource-Efficient and Circular Economy: A Review // Journal of Cleaner Production. – 2015. – Vol. 97. – P. 76–91.

IQTISODIYOT & TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, texnologik, ilmiy, ommabop jurnal

Ingliz tili muharriri: Feruz HAKIMOV

Musahhih: Zokir ALIBEKOV

Sahifalovchi va dizayner: Hasan MAQSUDOV

2026. № 6/2

© Materiallar ko'chirib bosilganda "Yashil" iqtisodiyot va taraqqiyot" jurnali manba sifatida ko'rsatilishi shart. Jurnalda bosilgan material va reklamalardagi dalillarning aniqligiga mualliflar ma'sul. Tahririyat fikri har vaqt ham mualliflar fikriga mos kelmasligi mumkin. Tahririyatga yuborilgan materiallar qaytarilmaydi.

Mazkur jurnalda maqolalar chop etish uchun quyidagi havolalarga maqola, reklama, hikoya va boshqa ijodiy materiallar yuborishingiz mumkin. Materiallar va reklamalar pullik asosda chop etiladi.

EI.Pochta: sq143235@gmail.com

Bot: @iqtisodiyot_77

Tel.: 93 718 40 07

Jurnalga istalgan payt quyidagi rekvizitlar orqali obuna bo'lishingiz mumkin. Obuna bo'lgach, @iqtisodiyot_77 telegram sahifamizga to'lov haqidagi ma'lumotni skrinshot yoki foto shaklida jo'natishingizni so'raymiz. Shu asosda har oygi jurnal yangi sonini manzilingizga jo'natamiz.

"Yashil" iqtisodiyot va taraqqiyot" jurnali 03.11.2022-yildan O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Adminstratsiyasi huzuridagi Axborot va ommaviy kommunikatsiyalar agentligi tomonidan №566955 reyestr raqami tartibi bo'yicha ro'yxatdan o'tkazilgan.

Litsenziya raqami: №046523. PNFL: 30407832680027

Manzilimiz: Toshkent shahar, Mirzo Ulug'bek tumani
Kumushkon ko'chasi, 26-uy.

Jurnal sayti: <https://yashil-iqtisodiyot-taraqqiyot.uz>